

دفتر ۱۲

۱	اقتصاد رفتاری	behavioral economics	مطالعه جنبه‌های روانشناختی رفتارهای اقتصادی افراد و نهادها
۲	اقتصاد توسعه	development economics	شاخه‌ای از علم اقتصاد که موضوع آن بهبود وضعیت اقتصادی کشورهای رو به توسعه است
۳	اقتصاد زیست محیطی	environmental economics	حوزه‌ای از علم اقتصاد که جنبه‌های مختلف تأثیر خط‌مشی‌های زیست محیطی را بر اقتصاد مطالعه می‌کند
۴	اقتصاد صنعتی	industrial economics	مطالعه روش‌های رقابت بنگاه‌های صنعتی با هم و دلایل توفیق یا شکست آنها
۵	اقتصاد نهادگرا	institutional economics	اقتصادی که در آن توجه اصلی معطوف به شناخت نقش فرایندهای تکاملی و نیز نهادها در شکل‌دهی به رفتار اقتصادی است
۶	اقتصاد بین‌الملل	international economics	اقتصادی که به کنش متقابل عوامل در کشورهای مختلف جهان می‌پردازد
۷	اقتصاد کار	labor economics	مطالعه نیروی کار به‌عنوان یکی از عوامل اثرگذار در فرایند تولید
۸	اقتصاد کلاسیک نو	new classical economics	مجموعه‌ای از تفکرات اقتصاد کلان که بر عقلانیت کارگزاران اقتصادی و انتظارات عقلانی و تسویه بازار تکیه دارد
۹	روش هنجاری	normative economics	جنبه‌ای از علم اقتصاد که در تحلیل‌های خود قضاوت‌های بنیادی را در نظر می‌گیرد؛ به عبارت دیگر به وضعیتی می‌پردازد که باید باشد، نه به وضعیتی که هست
۱۰	اقتصاد اثباتی	positive economics	جنبه‌ای از علم اقتصاد که بر تحلیل بی‌طرفانه و عاری از قضاوت فردی تکیه می‌کند
۱۱	اقتصاد هزینه مبادله	transaction cost economics	تفکری در علم اقتصاد که به استناد آن در سازمان‌های اقتصادی، مبادله باید به‌عنوان رفتاری اقتصادی مطرح شود و هزینه مبادله مبنای ارزیابی مطلوبیت مبادله قرار گیرد
۱۲	اقتصاد رفاه	welfare economics	شاخه‌ای از علم اقتصاد که بر تخصیص بهینه منابع و کالاها و اثر آنها بر رفاه اجتماعی تمرکز دارد
۱۳	اقتصادهای پیشرفته	advanced economies	اصطلاحی که صندوق بین‌المللی پول برای توصیف کشورهای توسعه‌یافته به‌کار می‌برد، بی‌آنکه برای سطح محصول ناخالص ملی سرانه یا میزان صنعتی شدن این کشورها عدد ثابتی در نظر گرفته شده باشد
۱۴	اقتصادهای در حال توسعه	developing economies	بانک جهانی و سازمان ملل تعاریف متفاوتی از اقتصاد کشورهای در حال توسعه ارائه داده‌اند. معیار اصلی بانک جهانی درآمد سرانه است ولی براساس نظر سازمان ملل هیچ تعریف پذیرفته‌شده فراگیری وجود ندارد
۱۵	اقتصاد کلان	macroeconomics	شاخه‌ای از اقتصاد نظری که رفتار اقتصاد را در سطح کلان مطالعه می‌کند
۱۶	اقتصاد خرد	microeconomics	شاخه‌ای از اقتصاد نظری که رفتار اقتصادی کارگزاران از جمله خانوار و بنگاه را مطالعه می‌کند
۱۷	تقاضای مشتق	derived demand	تقاضا برای یک کالا یا خدمت یا عوامل تولید (products factors) به دلیل تقاضا برای محصول نهایی برخاسته از آن

۱۸	تقاضای مازاد	excess demand	شکاف مثبت بین عرضه و تقاضا برای کالا یا خدمت به ازای یک سطح مشخص قیمت
۱۹	منحنی تقاضای هم‌افزود	aggregate demand curve	منحنی نمایش مقدار تقاضا برای کالا و خدمات در اقتصاد به‌ازای سطوح مختلف قیمت
۲۰	جدول تقاضای هم‌افزود	aggregate demand schedule	جدولی که به‌ازای هر سطح درآمد ملی، سطح کلی تقاضای هم‌افزود را نشان می‌دهد
۲۱	تقاضای مشروط عوامل	conditional factor demands	مجموعه‌ای از توابع که تقاضای بهینه (کمینه‌کننده هزینه) برای داده‌ها را بر حسب ستانده (output) انتظاری از آنها و قیمت آن داده‌ها (input) بیان می‌کند
۲۲	مجموعه تقاضا	demand set	مجموعه‌ای از کالاها با بالاترین اولویت که کارگزار می‌تواند خریداری کند
۲۳	منحنی تقاضای مکانی	spatial demand curve	منحنی تقاضای هم‌افزود که تقاضاهای انفرادی مصرف‌کنندگان مستقر در حوزه‌های مکانی مختلف را در ارتباط با نقطه تمرکز عرضه نشان می‌دهد
۲۴	تابع تقاضای هیکسی	Hicksian demand function	تابع تقاضایی که مصرف‌کنندگان با هدف کسب سطح ثابتی از مطلوبیت، هزینه مصرف خود را کمینه می‌کنند
۲۵	تابع تقاضای مارشالی	Marshallian demand function	نوعی از تقاضا که در آن مصرف‌کنندگان با در نظر گرفتن ثروت خود و قیمت‌های بازار، با هدف بیشینه کردن مطلوبیت خود (utility maximization, maximizing utility)، کالاها و خدمات را خریداری می‌کنند
۲۶	تقاضای دوره‌ای	cyclical demand	تقاضایی که برحسب وضعیت اقتصادی یا زمان (فصول مختلف سال) به‌طور منظم تغییر می‌کند
۲۷	تقاضای اولیه	primary demand	تقاضا برای یک رده یا گروه کالا که در تقابل با تقاضا برای یک محصول خاص قرار می‌گیرد
۲۸	اقتصاد مارکسیستی	Marxist economics	اقتصاد مارکسیستی از کاربرد پنداره‌های کارل مارکس به اقتصاد به وجود می‌آید
۲۹	اقتصاد مارکسی	Marxian economics	مکتبی اقتصادی متکی بر کارهای کارل مارکس. اقتصاد مارکسی بر نقش نیروی کار در توسعه اقتصادی تکیه دارد و نسبت به رویکرد کلاسیک‌های متکی بر نظریه‌های آدام اسمیت، درباره دستمزدها و بهره‌وری، نگاهی منتقدانه دارد. بر اساس اقتصاد مارکسی توام شدن تخصص نیروی کار با افزایش جمعیت، عامل افت دستمزدها می‌شود و ارزش کالاها و خدمات به‌درستی هزینه نیروی کار را نشان نمی‌دهد
۳۰	عرضه هم‌افزود	aggregate supply	کل مقدار عرضه کالا و خدمات تولید شده در اقتصاد، با هر سطح قیمت و در هر زمان مشخص

۳۱	مشکل هم‌افزودی	aggregation problem	پیچیدگی‌هایی که از دیدگاه نظری یا کاربردی، برای استفاده از یک معیار هم‌افزود در سطح یک هم‌افزود پایین‌تر، بروز می‌کند
۳۲	تورم فشار هزینه	cost push inflation	افزایش پایدار سطح عمومی قیمت‌ها به دلیل انتقال افزایش هزینه‌های تولید به مصرف‌کنندگان کالا و خدمات
۳۳	روت‌سازی دارایی	asset-stripping	فرایند خرید شرکت‌های بی‌ارزش با هدف فروش اقلام مختلف دارایی‌های آنها برای کسب سود
۳۴	فقر	poverty	ناتوانی در تأمین معیشت در حد کفایت
۳۵	قیمت دارایی	asset price	مبلغی که بابت خرید یک دارایی پرداخت می‌شود
۳۶	اقتصاد سیاسی	political economy	مطالعه سازوکارهای اقتصادی در چارچوب یک بینش سیاسی
۳۷	انباشت دارایی	asset accumulation	افزایش ارزش دارایی مالی و سرمایه‌گذاری‌ها در طول زمان در جریان فرایندی متکی بر پس‌انداز و کسب بازده
۳۸	دارایی‌های منقول	movable assets	دارایی‌هایی که جدا کردن آنها از اموال غیرمنقول هزینه‌بر نیست یا دارایی‌هایی که به ساختمان متصل نیستند و اگر هستند، جدا کردن دائمی آنها بدون هزینه جدی تعمیر ساختمان، امکان‌پذیر است
۳۹	دارایی‌های زودنقد	liquid assets	نوعی دارایی که با کمترین کاهش قیمت نقدشدنی باشد و با سرعت، فروش رود
۴۰	دارایی‌های دیرنقد	illiquid assets	هر نوع دارایی یا سند بهادار که فروش و نقد کردن آن بدون پایین آوردن جدی قیمت ناممکن باشد
۴۱	دارایی‌های ملموس	tangible assets	نوعی دارایی که وجود عینی و مشهود دارد
۴۲	دارایی‌های ناملموس	intangible assets	نوعی از دارایی که ماهیتاً عینی و مشهود نیست
۴۳	دارایی‌های جاری	current assets	اقلامی از دارایی‌های ترازنامه که انتظار می‌رود در جریان فعالیت بنگاه در زمانی به نسبت کوتاه، نقد شوند
۴۴	دارایی‌های نقد	cash assets	دارایی‌هایی که به سادگی نقد می‌شوند
۴۵	دارایی‌های سرمایه‌ای	capital assets	دارایی‌هایی که در جریان عادی کسب و کار فروخته نمی‌شوند و به دلیل تأثیر آنها در فعالیت اقتصادی، نگاه داشته می‌شوند
۴۶	دارایی‌های غیرپولی	nonmonetary assets	دارایی‌هایی که نتوان از آنها دریافت مبلغ مشخصی از پول را انتظار داشت
۴۷	اقتصاد بسته	closed economy	اقتصادی که با کشورهای دیگر ارتباط اقتصادی نداشته باشد
۴۸	اقتصاد باز	open economy	اقتصادی که در آن مبادلات تجاری بین اقتصاد داخل و دنیای خارج به نسبت زیاد است

۴۹	اقتصاد دستوری	command economy	نظامی که در آن دولت نقش بازار را ایفا می‌کند و در مورد نوع و مقدار کالاها و خدماتی که باید تولید و عرضه شود، تصمیم‌گیری می‌کند
۵۰	اقتصاد بازار	market economy	نوعی نظام اقتصادی که در آن تصمیمات اقتصادی و تعیین قیمت کالاها و خدمات بر اساس تعامل هم‌افزود شهروندان معین می‌شود و دولت به صورت دستوری در این تصمیم‌ها مداخله نمی‌کند
۵۱	اقتصاد زیرزمینی	underground economy	بخشی از فعالیت‌های اقتصادی که به هر دلیل از جمله فرار مالیاتی، نامشخص بودن فعالیت برای دستگاه‌های اداری، شبه‌قانونی (کمبود bruise) بودن یا سیاه (black) و غیرقانونی (illegal) بودن، در مجموعه‌ی فعالیت‌های ثبت‌شده و ارزشیابی شده در اقتصاد ثبت نمی‌شوند
۵۲	صرفه‌جویی ناشی از مقیاس	economies of scale	مزیتی ناشی از بزرگ شدن مقیاس تولید محصول به طوری که سبب کاهش هزینه هر واحد از محصول شود
۵۳	صرفه‌جویی ناشی از دامنه فعالیت	economies of scope	منافع حاصل از انجام فعالیت‌های مرتبط
۵۴	مدیریت بدره	portfolio management	تصمیم‌گیری درباره ترکیب سرمایه‌گذاری‌ها و دارایی‌ها و ایجاد موازنه بین خطر و بازده
۵۵	نظریه بدره	portfolio theory	نظریه‌ای برای انتخاب روش گزینش دارایی‌ها در بدره با هدف بیشینه کردن بازده
۵۶	اقتصاد کشاورزی	agricultural economics, agroeconomics	مطالعه تخصیص و توزیع و بهره‌برداری از منابعی که در جریان تولید محصول در بخش کشاورزی، به کار می‌روند
۵۷		agroeconomics → agricultural economics	
۵۸	اقتصاد کاربردی	applied economics	به کار بستن نظریه‌ها و اصول علم اقتصاد در وضعیت دنیای واقعی با هدف پیش‌بینی پیامدهای بالقوه